

Umenie a remeslo bez hraníc: Žiaci zo Základnej školy „Rázusova“ v Čadci a partnerskej Základnej školy Staré Město ožívajú tradície drotárstva a smaltu

25.9.2026 - | Mesto Čadca

Základná škola Rázusova v Čadci a Základní škola a mateřská škola Staré Město (okres Frýdek-Místek) uzatvorili úspešný prvý rok medzinárodného projektu s názvom „Poznejme navzájom své řemeslné tradice“ (č. 403401DYY8), spolufinancovaného Európskou úniou z fondov EFR vo výške 36 853,65 eur v rámci programu Interreg Česko - Slovensko 2021 - 2027. Projekt priniesol sériu inšpiratívnych workshopov, exkurzií a výmenných pobytov, ktoré spájajú tradičné kysucké drotárstvo s českou smaltérskou tradíciou.

Významným rozmerom celého projektu je jeho ekologický a proenvironmentálny prístup – žiaci a sympatizanti projektu zbierajú staré hlinené nádoby, keramiku a ich úlomky, ktorým vďaka tradičnej drotárskej technike vdychujú nový život, snažia sa minimalizovať vzniknutý odpad z drôtu a v podobe darčiekov či ozdobných predmetov im dávajú druhú šancu.

Medzinárodné partnerstvo spojilo žiakov a pedagógov z oboch škôl. Cieľom rozsiahlych aktivít je nielen uchovávať kultúrne dedičstvo pohraničia, ale aj rozvíjať polytechnické zručnosti, zavádzať inovatívne digitálne technológie do výučby a upevňovať cezhraničné priateľstvá.

Cenným trvalým výstupom celého projektu budú metodické príručky, ktoré budú slúžiť pedagógom i širokej verejnosti ako praktický návod a inšpirácia na uchovanie a rozvoj tradičných remesiel na oboch stranách.

Čo všetko absolvovali?

Celoročný Klub drôtovania na ZŠ Rázusova pod vedením odborníčky a pedagogičky Mgr. Anny Dinisovej. Pod jej vedením sa naši žiaci poctivo učia náročnému, no zároveň krásnemu umeniu drotárskeho remesla.

Február 2026: Smaltovanie vo Frýdku-Místku v DUS

Prvý výjazd za hranice sa uskutočnil 11. februára 2026, keď žiačky z Čadce navštívili profesionálnu smaltovňu DUS (Dílna uměleckého smaltu) vo Frýdku-Místku (Beskydské smaltování). Pod odborným vedením MgA. Mareka Pražáka spoznali históriu smaltu, osvojili si techniky nanášania smaltu, vyrobili vlastné šperky a prívesky vypálené v peci.

Práve na tomto stretnutí vznikla prvá nádherná myšlienka spoločného umeleckého česko-slovenského diela. Jeho finálny výsledok bude zverejnený na konci projektu.

Na túto aktivitu nadviazal 19. februára 2026 spoločný projektový deň v Kysuckom múzeu v Čadci, kde sa žiaci z Českej republiky zoznámili s históriou regiónu a pod vedením lektorky pani Perdochovej si vyskúšali drôtovanie a zdobenie veľkonočných kraslíc.

Jarné mesiace priniesli bohatú sériu spoločne organizovaných podujatí:

- **Digitálny workshop vo Frýdku-Místku (4. marec 2026):** Prepojil tradičnú výrobu s modernými technológiami. Žiaci sa oboznámili s prácou s enamelom (sypanou náhradou smaltu) v školskej dielni a v biologickom bloku využívali USB digitálne mikroskopy na skúmanie mikroštruktúr prírodnín.
- **Kysucká knižnica v Čadci (31. marec 2026):** Žiaci zo Starého Města a Čadce absolvovali prehliadku modernizovaných priestorov knižnice, vypočuli si multimediálnu prezentáciu o histórii drotárstva a navštívili priestory knižnice s malbami významného kysuckého umelca Ondreja Zimku. V tvorivej dielni si následne vyrobili dekoratívnych drôtených vtáčikov s korálkami pod vedením lektorky.
- **Muzeum Beskyd vo Frýdku-Místku (10. apríl 2026):** Slovenská výprava absolvovala interaktívnu zážitkovú prehliadku expozície smaltu a remesiel s multisenzorickými prvkami a pracovnými listami. Popoludní sa uskutočnila odborná prednáška historika o vývoji remesiel v okolí mesta Frýdek-Místek.
- **Galéria mesta Čadca (23. apríl 2026) - „Prepojenie tradícií“:** Výnimočný projektový deň v Mestskom dome v Čadci. Účastníci čerpali výtvarnú inšpiráciu z výstavy Ondreja Zimku a Miliny Zimkovej pod vedením Mgr. Veroniky Jurgovej. Následne prebehol workshop s drotárskym majstrom ľudovej umeleckej výroby Róbertom Hozákom (MLUV), ktorý deťom predviedol zložité techniky (drotársky kohút, výroba prsteňov) a spoločne so žiakmi vyrábali drôtené srdcia lemované korálkami. Podujatie podporila aj Oblastná organizácia cestovného ruchu (OOCR) Kysuce venovaním propagačných balíčkov o krásach regiónu.

V máji a júni projekt vyvrcholil intenzívnou výmenou skúseností na oboch stranách hranice:

- **Classwise a rovesnícke vzdelávanie na ZŠ Rázusova (5. máj 2026):** Slovenskí žiaci sa ujali úlohy mentorských „učiteľov“ pre svojich českých partnerov. V prvej časti súťažili v digitálnom kvíze o kysuckých drotároch prostredníctvom aplikácie Classwise. V druhej časti slovenskí žiaci prakticky učili českých rovesníkov techniku ketlovania. Prezentovaný bol aj tradičný kysucký folklór a kroje.
- **Smaltované obrazce (15. máj 2026):** Projektový deň zameraný na zdokonaľovanie polytechnických zručností pri náročnej technike smaltovania mandal a prípravu výmeny ručne vyrobených darčiekov.
- **Dvojdňová mobilita pedagógov v Čadci (28. - 29. máj 2026):** Pedagógovia zo ZŠ Staré Město navštívili špecializované polytechnické učebne na „Rázuske“. Pod vedením Mgr. Anny Dinisovej, lektorky a vedúcej „Klubu drôtovania“ na škole Mgr. Michaely Masnej a žiakov z Klubu drôtovania sa učili novým technikám a vytvárali vlastné šperky.
- **Letný kemp vo Frýdku-Místku (15. - 19. jún 2026):** Týždenné vyvrcholenie prvého roka projektu. Žiaci zo ZŠ Rázusova absolvovali remeselné dielne s hlinou, smaltom a drôtom, navštívili Múzeum obecnej školy v Kozloviciach, hrad Hukvaldy a Pamätník Leoša Janáčka a vyskúšali si prácu s VR okuliarmi.
- **Prázdninové stretnutie pedagógov:** Spolupráca, ktorá nepozná voľno (júl 2026): Metodické dotvorenie plánov na ďalšie obdobie a prehĺbenie odbornosti v smaltovaní na náučnom chodníku „Enamel Trail“ v Arboréte a v Kotulovom drevenom dome utvrdili vedúci projektu. Na českej strane Mgr., Ing. Ivana Tesarčíkova a Adam Tesarčík, na slovenskej strane Mgr. Michaela Masná s Mgr. Janou Macurovou, ktorá prebrala manažérsky post projektu po Ing. Antonovi Freiwaldovi, PhD., riaditeľovi ZŠ Rázusova. Neformálne letné stretnutie opäť upevnilo kolegiálne vzťahy a prinieslo množstvo nových nápadov. Projekt v praxi ukazuje, že ak sa spojí nadšenie, obetavosť učiteľov, odborné vedenie z praxe a detská zvedavosť, tradičné remeslo ožíva v plnej kráse a bez akýchkoľvek hraníc.

Význam pre región a udržateľnosť

Projekt „Poznejme navzájom své remeslné tradície“ je žiarivým príkladom toho, ako môže cezhraničná spolupráca oživiť záujem mladej generácie o tradície. Prepojenie kysuckého drôtu a českého smaltu nezostáva len pri teórii, ale pretavuje sa do konkrétnych umeleckých diel, akým je aj pripravované spoločné česko-slovenské prekvapenie.

Základná škola Rázusova vyjadruje poďakovanie českému partnerovi a kolegom zo ZŠ a MŠ Staré Město, všetkým spolupracovníkom zo ZŠ Rázusova, Galérii mesta Čadca, Kysuckej knižnici, Kysuckému múzeu, OOCR Kysuce a všetkým zapojeným odborníkom za vzornú reprezentáciu a rozvoj kultúrneho dedičstva našich regiónov.

Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci programu Interreg Česko – Slovensko 2021 – 2027.

Zdieľaj:
Facebook

Galéria

<https://www.mestocadca.sk/mesto/2026/umenie-a-remeslo-bez-hranic-ziaci-zo-zakladnej-skoly-razusova-v-cadci-a-partnerskej-zakladnej-skoly-stare-mesto-ozivuju-tradicie-drotarstva-a-smaltu.html>